

► Schoonhovens College wil leerlingen beter voorbereiden op studie

Primeur school met examenvak academische vaardigheden

Ze stonden zelf ook te kijken van de snelheid waarmee het ministerie van Onderwijs hun vuistdikke dossier 'academische vaardigheden' tot officieel examenvak bombardeerde. Het Schoonhovens College wil er zijn leerlingen beter mee voorbereiden op een studie.

Pieter van der Laan
Schoonhoven

De docenten Liesbeth Dirks (geschiedenis) en Justin Peters (biologie) konden kreten van vreugde nauwelijks onderdrukken. „Toen na ons bezoek de goedkeuring van het ministerie in onze mailbox verscheen, hebben we meteen alle collega's op de hoogte gebracht en taarten besteld. Dit moest gezamenlijk worden gevierd. Het is nota bene een landelijke primeur. Een door docenten ontwikkeld vak, dat door de onderwijstop wordt erkend. Dat is best bijzonder.”

Liesbeth Dirks kan er nauwelijks over uit. „Andere middelbare scholen hebben reeds bij ons geïnformeerd hoe we dat in vredesnaam voor elkaar hebben gebokst. Ze vroegen naar de wijze waarop wij minister Arie Slob en zijn hoogste ambtenaren hebben kunnen overtuigen.” Want Den Haag is in principe niet makkelijk te vermurwen, maar daar had de Schoonhovense delegatie geen moeite mee. „De inhoud van het nieuwe vak en de aanbevelingen van diverse onderwijsdeskundigen zorgden voor buitengewone interesse. De ambtenaren waren vanaf het begin enthousiast en coöperatief. We kregen alle medewerking”, merkt Peters op.

Aansluiting

Liesbeth Dirks begreep dat wel: „Vaardigheden kun je ontwikkelen, feiten moet je onthouden. Maar met alleen kennis baan je geen weg met je studie in een nieuwe, vreemde omgeving. Daarom zijn we enkele jaren geleden begonnen met 'academische vaardigheden' met de bedoeling om leerlingen voor te bereiden op de universiteit en voldoende instrumenten mee te geven. Die aansluiting verloopt moeizaam en vergt veel aanpassing van eerste-

◀ De docenten Liesbeth Dirks en Justin Peters stonden mede aan de wieg van het nieuwe vak academische vaardigheden.

FOTO MARNIX SCHMIDT

LEERLING

'Plagiaat gepleegd'

Vwo 6-leerling Mayra Jager (16) werd naar eigen zeggen 'flink wakker geschud'. „Ik kwam er achter dat ik met mijn werkstukken feitelijk plagiaat had gepleegd. Dat voelde niet goed. Ik ben nu veel kritischer op bronnen en denk langer na hoe je gegevens moet interpreteren. Het helpt me nu bij het schrijven van een profielwerkstuk over de vrije wil van de mens. Ik heb al een dag meegelopen op de

universiteit en werd tijdens de presentatie geattendeerd op de cursus academische vaardigheden, die aan eerstejaars wordt gegeven. Het was voor mij allemaal bekende kost. Ik vond dit vak niet meteen superleuk, maar ben het naarmate het schooljaar verstreek, steeds meer gaan waarderen.”

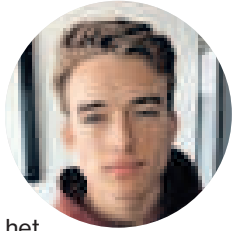

LEERLING

'Onderscheid maken'

Vwo 5-leerling Laszlo Stas (16) werd aanvankelijk ondergedompeld in begrippen en definities, maar kreeg snel in de gaten dat je door onderscheid te maken tussen meningen en feiten een beter beeld kreeg van de materie. Het nagaan van de betrouwbaarheid van informatie vond hij een prima onderdeel van de training. „Daar heb ik nog steeds veel voordeel van. Ik kijk nu kritischer naar nieuws

en speur vooral naar de bron die dat meldt. In het verleden nam ik vaak iets klakkeloos aan. Lessen over nepnieuws boden mij nieuwe inzichten. Na de afronding van het vak academische vaardigheden ben ik meer gaan onderzoeken. Ik schrijf sindsdien werkstukken op een andere manier.”

jaars studenten. Universiteiten geven vaak cursussen om uitval te voorkomen. Ze zijn daarom blij als middelbare scholen daar veel aandacht aan besteden. Dit nieuwe vak is dus nuttig en heeft toekomst.”

Lex van der Baan (economie), Han van Heugten (scheikunde) en Kasper Meerhof (wiskunde) hebben meegeholpen het vak te ontwikkelen. „We hebben met z'n vijven de koppen bij elkaar gestoken en vanuit verschillende disciplines een overkoepelend vak gecreëerd, waarin onderzoek, kritisch interpreteren, analyse en omgaan met informatie centraal staan. Deze methode kun je bij alle vakken toepassen”, zegt Dirks.

Het was niettemin een hele opgave voor het docententeam om een examenprogramma te schrijven. „We hebben het vak alge-

mene natuurwetenschappen (ANW) ingewisseld voor de introductie van academische vaardigheden”, geeft Peters toe. „Voor vwo-leerlingen in de bovenbouw bood ANW geen meerwaarde. Het vak was niettemin 15 jaar verplichte kost. Juist de twijfel over

het rendement was voor ons aanleiding voor een koerswijziging.”

Vwo-4 krijgt nu twee uur per week in blokken van zes weken het systematisch opgebouwd vak. Ze leren zoeken naar betrouwbare bronnen, interpreteren vanuit diverse invalshoeken en ontwikke-

len een kritische houding. In tweetallen koersen ze naar een slotakkoord. „Zo leren scholieren tegelijkertijd samenwerken. De afronding in vwo-4 betekent dat het cijfer na het examen op je diploma wordt genoteerd. In de 5de en 6de klas kunnen bovendien de academische vaardigheden in de praktijk worden gebracht”, aldus Justin Peters.

Andere scholen zullen interesse hebben in de Schoonhovense trainingmethode, maar vooralsnog verwijst het docententeam naar het ministerie van Onderwijs. „Aanvragen gaan via de geijkte weg. We beschikken inmiddels over een blauwdruk. Of dat wordt uitgerold, moeten we afwachten. Ik krijg reeds verzoeken om informatie over onze 'academische vaardigheden'. Misschien moeten we er wel octrooi op aanvragen.”

DESKUNDIGE

'Streepje voor in studie'

Rowan Huijgen, projectleider van de Erasmus Universiteit in Rotterdam, noemt het nieuwe examenvak 'een blijde verrassing'. „De omvang en diepgang kunnen mij bekoren. Ik ervaar een enorme kloof tussen het niveau van wat leerlingen in het voortgezet onderwijs op het gebied van onderzoek hebben geleerd

en wat er tijdens hun vervolgstudie van hen verwacht wordt. Deze leerlingen hebben straks een streepje voor op hun medestudenten. Het gaat om de toegevoegde waarde in de beginfase. Als ze starten met kennis en expertise in academische vaardigheden, dan kunnen ze direct gas geven.”